

БҮРЯДАД УНЖЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БҮРЯДАЙ ОБКОМОЙ,
БҮРЯДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Төгсгөл 1921 оной
Огноон 21-нээ гарана

№ 189 (15512)

1980 оной августын 15, пятница

Сэн 2 мүнгэн.

ТЭЖЭЭЛ ВЭЛЭДХЭЛ — БҮГЭДЫН ХЭРЭГ

▲ **Үбнэ хурялгыг түргэдхэх.** ✎ **Сенаж, силос дарахадаа, химическэ зүйлнүүдые нэмэлсэхэ.** ☐ **Ногооной гурилай шанар эрид дээшлүүлхэ.** ☉ **Звенонуудта ажалай эмхидхэл хайжаруулах.**

РЕСПУБЛИКЫН ШТАБ МЭДЭЭСЭНЭ

ЭЛМЭГ ҮДЭРНҮҮДЭЙ ТОГТООД БАЙХАДА

Август харын түрүүшн арбан хоногийнхоо сэлмэ үдэрнүүд тогтоно, тэжээл үндэслэлдээ зохид байба. Августын эхэнд 12-ой байдала республикын колхоз эр эдэнэр болон совхозуудта 117 мянган гектаргүй байгаа ногоон сабшагдаа гэх гү, али бүрүрүтцэлшэ сабшалангай 38 проценть болоно. Дахи агарыг 88.5 мянган гектарыг хургалдаахыа, 76.573 тонно үбнэ хүрлэгдөө, колхозын эрхэй тусуушн мий 16 процент инабанын болон, нөдөндөнэй энэ үбнэхинөө 32 заводой процент доогур.

Түхнэй районий ажахынууд сенаж дарахадаа, мочевина, карбонид гэхэ мэтэ нэмэлтэ орой хэнгүй. Тингэжэ тэжээлэй шанар дээшлүүлэгдэнгүй бишу.

Кукуруза болон бусад ургамалуудые хуряла, силос дараха саг тула. Ингээд хуруу уалдагал, энэ үнэтэ тэжээлэй шанар алдагдахал. Тиммээрэ бүхы ажахынууд силос даража захалха болон. Энэ илангага мочевина гү, али диаммоний фосфат, аммиачна ула хэрэглэхэ шууха. Зүгээр Баргажанай, Мухар-Шэбэрэй, Улаан-Удын районунуудай ажахынууд имэ нэмэлтэгүйгөөр силос даража захалаа. Энэ дутагдалы дари усадха хэрэгтэй.

Ногооной гурилай шанар энэ жилдэ бирагуй. Илангага Загаранай, Хэнжэнэй районунуудта гаргалдан ногооной гурилай шанар муу. Тингэжэ Сэлэнгын совхоздо, Хурамханай районий Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо, Ивалгын ОИХ-да, Бүшүрэй районий Держинскийн нэрэмжэтэ совхоздо, ХХИ партсездын нэрэмжэтэ, «Еланский» колхозуудта, «Прибайкальский» совхоздо, Улаан-Удын районий «Маяк» колхоздо эрхим шанартай ногооной гурилай шанар дээшлүүлхэ талаар районуудтай штабууд, райгүислкомунууд, мэргэжэлтэд яаралтай хэмжээ абаха зэргэтэй.

УБЫШЭДЭЙ ЗВЕНОНУУДА

БАЯДАА ДҮҮРГЭХЭНЬ

ОРЛИК. Манай штатнабшэ корреспондент Ольга Валданова ингэжэ дамжуула: Эдэ үдэрнүүд Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гүшүүд нитингэтэ алууна малда шэмтэй эрбэг тэжээл бэлдэхэ хүдэмээрэ улам эршэтэйгээр ажуулаха байна.

Убнэ хуряла хүдэмэридэ колхознигуудта гадна, Саяан нууринда ажалуушад — багшанар, медицинцын, худалдаа наймааны хүдэмэригшэд, хургуудын хургалдаа эрхэйтэйр хабаралдана. Эдэнэр тусгаар звено болонхой, Баруун, Зүүн, Обтоин, Монголхойнон 60 гектар сабшалангай 50 гектарыны ногоо гар хажуураар унагажа, 230 центнер үбнэ хүрлэгдэ абаа. Энэ хэлхээ холбооний оглолгоны даагша Владимир Сырнов, интернат гургуулин хүмүүжүүлэгч Э. Хабтаева, багшанар С. Вилданова, ветеринар врач В. Патаев, ахамад инженер-механик О. Иванов болон бусад эрхим ажаллаара онсо шалгарна.

Бидэ 500 центнер үбнэ хуряла хүсэтэйди. Эды ехэ үбнэ 60 гектарнаа абтахагүй, ногоонийн ургаса муу юм. Тиммээрэ даабаринаа заабол дүрэгхын тула ойн соорхойдо, хадын ташаланда, уна голлой эрээр ургалан ногоо сабшажа суглуулаха хүсэлэнгэйдэ. Мүн набаһаата тэжээл эхээр бэлдэхэгдэхэ зэргэтэй, тэжээл дурсагдаша звено даагша Сэбэг Пурбоович Патархев хөөрэнэ.

Ханган энэ звеногой гүшүүд мурьсөөнэй арбан хоногой дүгээр колхоз дотороо түрүү түрүү зэвжэ урмашуулагдаа. Эдэ үдэрнүүдтэ хуряа боороогой оройгоо хаатуулаагүй наань, даалгалган сабшалангайгаа ургасые сүм хүдэмэри дүргээд, тэжээл бэлдэхэ хүдэмээрэ үргэлжэлүүлхээр хараална.

УБГЭН ЗАЛУУГҮЙ УБЫНДӨӨ

Үнгэрэн жэлэй үблэжлэйн бэрхшээлнүүдтэ тобилол хэлэн Санага тосхондо ажаһуудат пенсионернүүд, гэртэй эзэн эхээнүүд энэ зундаа түрэл ажахыдаа али болохоор туһалхамжа үзүүлхэ гэжэ шимдээд, үбнэ тэжээл бэлдэхэ хүдэмэридэнэ эдэбхитэйгээр хабаралдажа байнхай. Олоной түлөө онсо анхаралаа хандуулагдангай звено Сэзгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайны ветеран Никита Базарович Хадаев хүтэлбэрилнэ. Эдэнэр Хурлик голлой эрэдэхи дошо дэгүүлдэ дарагдешан сабшалангай ногоо гар хажуураар сабшажа суглуула. Бүхидөө Санагын совхозой гар хажуураар шадяй звеноноуд үбнэй дүгээр 300 гаран центнер үбнэ хүрлэгдэ, ажахыдаа тушаага. Малай тэжээл бэлдэхэгдэхэ үбнэ гадна, нууриной соёлой хүдэмэригшэд, багшанар, хургалдаа тон эдэбхитэйгээр хабаралдана. Мүнөө Захаминай районий дарагдешага совхоздо үбнэ найн шанартайгээр хурягдажа байнхай.

Д.Д. ГАРМАЕВ.

Улаан-Удын прибор бүтээлгын заводой токарь М.Ж. Батомункуевый ажалай календарь түсэбтэ арбан нэгдэхэ жэлээр тоологдоно. «Табан жэлээр гурба хахад жэлэй туршада дүүргэхэ» гэжэн урдаа эмжээд, Мунко-Жаргал тэрэнэ амжалтатайгаар дүүргэжэн юм.

Мунко-Жаргал туйлаһанаараа наанага амардтгүй хүн. Мүнөө КПСС-эй ХХVI съездын нэрэтэй солотойгоор уртакта гэжэн мурьсөөндэ даабаринаа 115—120 процент хүртээр дүүргэжэ.

Нитингэ ажалда эрбхитэйгээр хабаралдажа нуган хүмүүжүүлгшэ ВЛКСМ-эй ЦК-гай «Табан жэлэй залуу вардеец» гэжэн тэмдэгтэй шагнагданхай.

1976 ондо залуу хүбүүн токарин мэргэжэл шулаахэ эхилээ. Мүнөө тэрэ эрхим мэргэжэлтэ гэжэ суурьдаа болонхой.

Манай штатнабшэ фото-корреспондент П. Поночевскийн зураг дээрэ Мунко-Жаргалай ажалдаа байхыень харанат.

Дүрбэн үдэртэ — 500 ТОННО

Байшаа ондо хэды гандуу байбашы наань, Улаан-Удын районий Ороонин совхозой унаадада сабшалангай ургаса ялаха найн байба. Мүнөө энэ гектары дунда эрээр 17 центнер үбнэ хуряагдана.

Сабшалангайнаа ногооной шимдээд найн шанартай тэжээл эхээр хурялаха ажахын тула сенаж дараха хүдэмэри энэ тэжээл бэлдэхэгдэхэ үбнэ гадна, нууриной соёлой хүдэмэригшэд, багшанар, хургалдаа тон эдэбхитэйгээр хабаралдана. Мүнөө Захаминай районий дарагдешага совхоздо үбнэ найн шанартайгээр хурягдажа байнхай.

Манай колхозой малда 14 мянган центнер үбнэ, 17 мянган центнер сенаж бэлдэхэгдэхэ ёһотой. Гээд Загаранай районий «Органик» колхозой партиейн организацион секретарь К. Д. Яковлев хөөрэнэ. — Тээд энэ хабарзундаа орой болоотор ороогуй, ган гасуур тохолоод, түсөөр хараалагдаһан тэжээлэ абахамнай бэрхэтэйшгэ болохонь ха. Тингэбашы нилээд оролдоно, ургалан ногоогоо бүхлэн сабшажа, хүрлэгдэхэ зорилготой ажал үзүүлэгдэжа байна. — гэжэ яаралгүйгээр август харын 10-най байдал мэдээ харуула. Колхозой үбнэшэдэй 11 звеногой тус бүригээ үдэр бүри сомогдондо үбнэнийн оройлоо 20 — 40 центнерээр нэмэнэ гэжэ партгорын дансаа сооноо ойлохоор.

— Үбнэний ялаа урагшантай ябажа байна, — гээд Константин Демьянович хөөрөөгөө үргэлжлүүлэнэ. — Колхозомнай Шэнэ-Бэрэний авто-заваралтын гол заводойд нилээд тула хүрэнэ. Тэднэр 1700 центнер үбнэ сабшажа тухай звено байгуулаа. «Тулаан» гэжэ оёдолтой нэгдэлэй филиалдаа 25 хүн, «Старский» карьерэй коллективтэй 11 хүн, Шулуутай леспромхозой 4 хүн звенонуудтай бүридэлдэ орохо, үбнэ хурялаха. Звенонуудай хоорондоо социализм мурьсөөн эмхидхэлдэхэ, илагдаша хүндэлдэхэ, хэбэрлэхэ хурялаха (ТАСС-ай корр.)

ХУРЯЛГЫН ЭРШЭ ТҮРГЭДЭНЭ

Уральска, Актюбинска болон Кустанайжа областунуудай ажахынууд ургаса хурялгыг эршэтэйгээр абуула.

Оройной олохон районуудта хура бороотой байна, орооно халагдаа наад болон. Ехэхэн талмайной ороон унахай. Тэднине гээлтэ хоролтойгөөр суглуулгын тула механизаторнууд тухай түхээрлэгнүүдые үргэжээр хэрлэгэнэ.

Узбекистанай болон Туркменистан ажахынууд ороон болгодохо кукуруза хурялаха эхилээ. Намарай ургамалууды тарилга бэлдэхэ оньһоноруулагдамал отрядуд худалдэнэ.

Орон дотор хамтын малда тэжээл бэлдэхэгдэхэ үргэлжлөөр. Бүхы талмайн гурбанай нэгэ хүбингэ гүшүү, али 64 миллион үлүүтэй гектары таримал ба хээрнй ногоон сабшагдаа байна. Ажахынууд бэлдэхэ даалгабарин 53 процент

Уральска, Актюбинска болон Кустанайжа областунуудай ажахынууд ургаса хурялгыг эршэтэйгээр абуула.

Оройной олохон районуудта хура бороотой байна, орооно халагдаа наад болон. Ехэхэн талмайной ороон унахай. Тэднине гээлтэ хоролтойгөөр суглуулгын тула механизаторнууд тухай түхээрлэгнүүдые үргэжээр хэрлэгэнэ.

Узбекистанай болон Туркменистан ажахынууд ороон болгодохо кукуруза хурялаха эхилээ. Намарай ургамалууды тарилга бэлдэхэ оньһоноруулагдамал отрядуд худалдэнэ.

Орон дотор хамтын малда тэжээл бэлдэхэгдэхэ үргэлжлөөр. Бүхы талмайн гурбанай нэгэ хүбингэ гүшүү, али 64 миллион үлүүтэй гектары таримал ба хээрнй ногоон сабшагдаа байна. Ажахынууд бэлдэхэ даалгабарин 53 процент

СОШОРДОМ ДОХЁО

Манай колхозой малда 14 мянган центнер үбнэ, 17 мянган центнер сенаж бэлдэхэгдэхэ ёһотой. Гээд Загаранай районий «Органик» колхозой партиейн организацион секретарь К. Д. Яковлев хөөрэнэ. — Тээд энэ хабарзундаа орой болоотор ороогуй, ган гасуур тохолоод, түсөөр хараалагдаһан тэжээлэ абахамнай бэрхэтэйшгэ болохонь ха. Тингэбашы нилээд оролдоно, ургалан ногоогоо бүхлэн сабшажа, хүрлэгдэхэ зорилготой ажал үзүүлэгдэжа байна. — гэжэ яаралгүйгээр август харын 10-най байдал мэдээ харуула. Колхозой үбнэшэдэй 11 звеногой тус бүригээ үдэр бүри сомогдондо үбнэнийн оройлоо 20 — 40 центнерээр нэмэнэ гэжэ партгорын дансаа сооноо ойлохоор.

— Үбнэний ялаа урагшантай ябажа байна, — гээд Константин Демьянович хөөрөөгөө үргэлжлүүлэнэ. — Колхозомнай Шэнэ-Бэрэний авто-заваралтын гол заводойд нилээд тула хүрэнэ. Тэднэр 1700 центнер үбнэ сабшажа тухай звено байгуулаа. «Тулаан» гэжэ оёдолтой нэгдэлэй филиалдаа 25 хүн, «Старский» карьерэй коллективтэй 11 хүн, Шулуутай леспромхозой 4 хүн звенонуудтай бүридэлдэ орохо, үбнэ хурялаха. Звенонуудай хоорондоо социализм мурьсөөн эмхидхэлдэхэ, илагдаша хүндэлдэхэ, хэбэрлэхэ хурялаха (ТАСС-ай корр.)

УНЖАГАЙРХАН АЖАЛ

газаа улаан олон ногоогодог. Нүүлшын табан хоногой дүгээр Александр Мартемьянович Филипповэй оньһоноруулагдамал звено иланга гараа. Тус звено бүхлөө 1840 центнер үбнэ хүрлэгдэхэ, нилээд ехэ сенаж дараа. Мүнөө дээрэ ажахындамай 7 мянган центнер үбнэ, 13,5 мянган центнер сенаж бэлдэхэгдэхэ байна гэжэ колхозой партгор мэдээсэб.

Энэ богонхон хөөрөөнөө тухайлханда, колхоздо нилээд л ехэ эмхидхэлэй хүдэмэри ажуулагдана гэжэ наахаар. Эршэтэ ажалай амисхаал тухай уншагшадтаа мөөрөөхэ хүсэлтэй звенонуудаар ябажа, үбнэшэдэй хөөрлөгдөхэ эрхэ зорилготой үгсөөнэй 8 сарта колхозой ахамад агроном Виктор Яковлевтай гараббани.

Низ гэжэ сабшалангай үргэн гол дээрэ эрхэдэмнай, үгсөөнэй 9 сарта ажал хүдэмэри үшөө эхилээдүй байба. З. Г. Шитинэй хүтэлбэрилдэг звеногой 3 хүн гэр-гэршэ наахан отогтоо хүржэ эрэнхэй, трактор, машинануудта тодононо, бэлдэхэ байба. Тэе холохоно табигданан хүрнүүд тээшэ хүжэ баринан хоёр хүн алхална. Хуржэ эрэнхэй, тус звеногой үннэй механизатор Тимофей Сучновтой ташалсажа, оройтоон ажал тухайн хөөрлөгдөхэ звеногой З. Г. Шитинэй хургалдажа байна. Харин отогтой хажууда 5 морин тармуур зэргэлдэ, эзэдэе хүлэжэ жэрлэдэнэ. Хэзэе ногоондо харбагдаа, харла

Республикын ХҮНДЭЛЭЭИ САМБАР

КПСС-эй Бурядай обкомой бюро, Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Совет, облпрофсовет болон ВЛКСМ-эй Бурядай обком республикын промышленностин, барилгын, транспортын, хэлхээ холбооний, худалдаа наймааны ба ажаллада ажаһуудалай хэрэгэмжэ хангалгын предпритянуудай хоорондоо социализм мурьсөөнэй 1980 оной 2-дохи кварталай дүнгүүдые хаража үзөөд, имэ предпритянууды нэгдэхэ хуурида гарандаа тооложо, гээдэжэ дамжуулгын Улаан туг баруулаха гэжэ тогтообо:

Улаан-Удын прибор бүтээлгын завод — продукция худалдаха түсэбөө 101,8 процент, ажалай бүтээсэ дээшлүүлэхэ түсэбөө 100,5 процент, сээр олозо оруулаха түсэбөө 101,2 процент дүүргэжэ.

«Бурятэнерго» управленин Байгалай электрын элшэ хүснэй сеть — электрын элшэ хүсэ хэрэглэгдэхэ үгсөөг үнэгэрчэ жэлэй энэ үснхидэ орходоо 43,3 процентээр дээшлүүлжэ, электрын элшэ хүснэй гээтые 0,81 процентээр доошлуулган байна.

«Бурятгеология» нэгдэлэй Хойто-Байгалай геолого-бэлдэрлэйн экспедици — геолого-бэлдэрлэйн хүдэмэрин даабарина үлүүлэн дүүргэжэ, эрхим шанартайгаар хүдэмэри бүтээжэ.

Үйлдэрин «Забайкалесс» нэгдэлэй Хорин леспромхоз — продукция худалдаха түсэбөө 117,2 процент, ажалай бүтээсэ дээшлүүлэхэ түсэбөө 111,7 процент, сээр олозо оруулаха түсэбөө 108,4 процент дүүргэжэн байна.

«Татарский ключ» карьерэй управлени — продукция худалдаха түсэбөө 108,6 процент, ажалай бүтээсэ дээшлүүлэхэ түсэбөө 104,3 процент, сээр олозо оруулаха түсэбөө 121,5 процент дүүргэжэн байна.

Улаан-Удын шалэй завод — продукция худалдаха түсэбөө 101,8 процент, ажалай бүтээсэ дээшлүүлэхэ түсэбөө 102,1 процент, сээр олозо оруулаха түсэбөө 109,8 процент дүүргэжэн байна.

Ирууны загананай завод — загана олоборилхо түсэбөө 137 процент, продукция худалдаха түсэбөө 265,5 процент, сээр олозо оруулаха түсэбөө 109,7 процент дүүргэжэ.

Улаан-Удын нарин сэмбын комбинат — продукция худалдаха ба ажалай бүтээсэ дээшлүүлэхэ түсэбүүдэ 101,2 процент, сээр олозо оруулаха түсэбөө 104,4 процент дүүргэжэ.

Улаан-Удын М. И. Калининэй нэрэмжэтэ локомотивна депо — арадай ажахын ашаа зөөжэ түсэбөө 101,1 процент, ажалай бүтээсэ дээшлүүлэхэ түсэбөө 100 процент дүүргэжэ, 5,9 миллион киловатт-час электрын элшэ хүсэ алманан байна.

Бурядай транспортна управленин Улаан-Удын ашаанай автотранспортна 2-дохи предпритя — ашаа зөөжэ түсэбөө 107,6 процент, ажалай бүтээсэ дээшлүүлэхэ түсэбөө 107,7 процент дүүргэжэ, 16 мянган литр бензин алманан байна.

Захаминай районий хэлхээ холбооний районий үзэл-олозо доход оруулаха түсэбөө 101,7 процент, ажалай бүтээсэ дээшлүүлэхэ түсэбөө 104,3 процент, сээр олозо оруулаха түсэбөө 135,9 процент дүүргэжэ, хэлхээ холбооний хэрэгсэлнүүдые хайнаар хүдэлгэжэн байна.

«Нижнеангарстанстрой» трестын хүдэмэришадые хангалгын управлени — эд бараанай эрьсын түсэб 103,7 процент, ажалай бүтээсэ дээшлүүлэхэ түсэб 103,1 процент, сээр олозо оруулаха түсэб 101,8 процент дүүргэжэ.

Улаан-Удын авиационно заводой барилга-хабаралгын управлени — барилга-хабаралгын хүдэмэрин түсэб 122,9 процент, ажалай бүтээсэ дээшлүүлэхэ түсэб 101,5 процент дүүргэжэ, барилга-хабаралгын хүдэмэрин өөрүн үнэ сэнгые түсэбөөр хараалагдаһаннаа эхээр хямдаруулган байна.

«Дальстальконструкция» трестын Бурядай барилга-хабаралгын управлени — хабаралгын хүдэмэрин түсэб 124,8 процент, ажалай бүтээсэ дээшлүүлэхэ түсэб 117,7 процент, сээр олозо оруулаха түсэб 202,0 процент дүүргэжэн байна.

Барилгын «БАМтоннельстрой» управленин 12-дохи тоннельнэ отряд — барилга-хабаралгын түсэб 129,9 процент, ажалай бүтээсэ дээшлүүлэхэ түсэб — 103,9 процент дүүргэжэ, барилга-хабаралгын талаар урлаа табигдаһан түсэбтэ даабарина гүйсэд бөлүүлэн байна.

«Росгипромсельстрой» — институты Зүүн Сибирини отдели — бэлэн болгодондо проектинууды захишдаа тушааха түсэбөө 129,9 процент, ажалай бүтээсэ дээшлүүлэхэ түсэбөө 105,8 процент, сээр олозо оруулаха түсэбөө 173,6 процент дүүргэжэн байна.

«Бурятмелиобит» нэгдэл — ажаһуудалай хэрэгэмжэ хангалгын түсэб 110,5 процент, ажалай бүтээсэ дээшлүүлгын түсэб — 103,2 процент дүүргэжэн байна.

Улаан-Удын водопроводно-канализацион ажахын үйлдэрин управлени — ула сээрлэн гаргалгын түсэб 101,7 процент, сээр олозо оруулаха түсэб 108,8 процент, дүүргэжэн байна.

Хойто-Байгалай ой модоной ажахы — продукция худалдаха түсэбөө 102,9 процент, ажалай бүтээсэ дээшлүүлэхэ түсэбөө 102,8 процент дүүргэжэ.

Худэ ажахын үйлдэрин-техническэ талаар хангаха Сэлэнгын районий нэгдэл — эд бараанай эрьсын түсэб 100,5 процент, продукция худалдаха түсэб 103,4 процент, сээр олозо оруулаха түсэб 103,1 процент дүүргэжэн байна.

